

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

HOÀNG THỊ THANH

SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP ĐIỂN HÌNH TRONG DẠY HỌC
MÔN GDCD LỚP 12 Ở CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN BẮC QUANG, TỈNH HÀ GIANG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

HOÀNG THỊ THANH

**SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP ĐIỂN HÌNH TRONG DẠY HỌC
MÔN GDCD LỚP 12 Ở CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN BẮC QUANG, TỈNH HÀ GIANG**

Ngành: LL&PPDH Bộ môn Lý luận chính trị

Mã số: 8140111

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ KHƯƠNG

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Nguyễn Thị Khương - Giảng viên chính khoa Giáo dục Chính trị - Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên.

Số liệu và các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc, xuất xứ.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả

Hoàng Thị Thanh

LỜI CẢM ƠN

Để luận văn hoàn thành và được phép bảo vệ em đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của nhiều cá nhân và đơn vị.

Em xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành, sâu sắc đến:

- Cô giáo TS Nguyễn Thị Khương - người đã dành nhiều thời gian quý báu để hướng dẫn, góp ý, chia sẻ... giúp em có định hướng đúng trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

- Các nhà khoa học trong Hội đồng đánh giá luận văn đã có nhiều góp ý về mặt khoa học để em hoàn thiện luận văn được tốt hơn.

- Các thầy, cô giáo giảng dạy lớp cao học Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Lý luận chính trị - đã giúp em có nền tảng kiến thức để thực hiện luận văn.

- Trường Phổ thông Dân tộc nội trú THCS và THPT huyện Bắc Quang tỉnh Hà Giang đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình khảo sát và thực nghiệm làm luận văn.

Sau cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đến những người thân, gia đình, đồng nghiệp, bạn bè đã luôn động viên, khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi, giúp tôi hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả

Hoàng Thị Thanh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của đề tài	4
5. Giả thuyết khoa học	5
6. Ý nghĩa thực tiễn và đóng góp của đề tài	6
7. Kết cấu của đề tài.....	6
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP ĐIỂN HÌNH TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 12	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.1.1. Các công trình liên quan đến phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình	7
1.1.2. Các công trình liên quan đến phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân.....	10
1.2. Cơ sở lý luận của việc sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12.....	12
1.2.1. Khái niệm và đặc điểm của phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình.....	12

1.2.2. Nội dung, chương trình môn Giáo dục công dân lớp 12 và vai trò của phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12	19
1.2.3. Những yêu cầu cơ bản khi sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12	26
Kết luận chương 1.....	29
Chương 2. THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT QUY TRÌNH SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP ĐIỂN HÌNH TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 12 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN BẮC QUANG, TỈNH HÀ GIANG.....	30
2.1. Khái quát chung về các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	30
2.1.1. Đặc điểm chung về các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	30
2.1.2. Đặc điểm học sinh các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	35
2.1.3. Đặc điểm giáo viên dạy học môn Giáo dục công dân ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	37
2.2. Thực trạng dạy học và sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình vào dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	39
2.1.1. Thực trạng dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	39
2.1.2. Thực trạng sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình vào dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	42
2.3. Đề xuất quy trình sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	46
2.3.1. Các nguyên tắc xây dựng quy trình.....	46
2.3.2. Các quy trình sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	48
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	60

Chương 3. THỰC NGHIỆM SỬ DỤNG PHẠM VÀ MỘT SỐ BIỆN PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP ĐIỂN HÌNH TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 12 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN BẮC QUANG, TỈNH HÀ GIANG	61
3.1. Thực nghiệm sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình vào dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	61
3.1.1. Mục đích thực nghiệm	61
3.1.2. Giả thuyết thực nghiệm	61
3.1.3. Phương pháp, thời gian, đối tượng thực nghiệm.....	62
3.1.4. Nội dung thực nghiệm	63
3.1.5. Kiểm tra đánh giá kết quả nhận thức của học sinh.....	65
3.1.6. Phân tích, đánh giá kết quả thực nghiệm.....	67
3.2. Ưu điểm, hạn chế và một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	74
3.2.1. Ưu điểm và nhược điểm khi vận dụng phương pháp NCTHĐH trong dạy học môn GDCD lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang.....	74
3.2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng phương pháp nghiên cứu trường hợp điển hình trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 12 ở các trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang	76
Kết luận chương 3.....	82
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	83
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ĐC	:	Đối chứng
GDCD	:	Giáo dục công dân
GV	:	Giáo viên
HS	:	Học sinh
NCTHĐH	:	Nghiên cứu trường hợp điển hình
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học Phổ thông
TN	:	Thực nghiệm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Cơ sở vật chất của một số trường THPT huyện Bắc Quang tỉnh Hà Giang năm học 2018-2019.....	35
Bảng 2.2.	Số lượng HS và GV ở một số trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang năm học 2018 -2019	33
Bảng.2.3.	Trình độ chuyên môn của GV ở một số trường THPT huyện Bắc Quang, tỉnh Hà Giang năm học 2018 -2019.....	34
Bảng 2.4.	Số lượng GV dạy môn GDCD ở các trường THPT huyện Bắc Quang - Hà Giang năm học 2018-2019	37
Bảng 2.5.	Kết quả học tập môn GDCD của học sinh THPT huyện Bắc Quang - Tỉnh Hà Giang.....	41
Bảng 2.6.	Kết quả điều tra mức độ sử dụng các PPDH và phương pháp NCTHĐH trong dạy học môn GDCD lớp 12 ở huyện Bắc Quang	43
Bảng 2.7.	Những khó khăn khi vận dụng phương pháp NCTHĐH trong dạy học GDCD lớp 12 ở huyện Bắc Quang.....	44
Bảng 3.1.	Các lớp tham gia thực nghiệm	63
Bảng 3.2.	Mức độ hiểu bài và thái độ học tập của HS đối với giờ học.....	68
Bảng 3.3.	Điểm kiểm tra 1 tiết của lớp TN và ĐC ở trường Nội trú THCS& THPT	70
Bảng 3.6.	Điểm kiểm tra 1 tiết của lớp TN và ĐC ở trường THPT Kim Ngọc	71
Bảng 3.7.	Điểm kiểm tra 1 tiết của lớp TN và ĐC ở trường THPT Việt Vinh	72

DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1.	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp ĐC trường Nội trú THCS& THPT.....	70
Biểu đồ 3.2.	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp ĐC trường THPT Kim Ngọc.....	71
Biểu đồ 3.3.	Kết quả kiểm tra 1 tiết của lớp TN và lớp ĐC trường THPT Việt Vinh.....	72